

Selaouit un Nouel.... (71)

INSTRUCTION HA CANTIC var an *Histor a C'hinivelez Jesus-Christ hervez an Aviel erit Nedelec, hac erit servichout da Veditation er Pelquent. Var ton Theophilus.*

Selaouet un Noëel pe un Nevezinti,
A ro ûr sujet bras deomp d'en em gonsoli.
Ar C'hinivelez eo eus hon Redemlor quer
A so deût er Bel-mâ eviñ clasq ar pec'her.

En amser ma oa prest da zont var an douar,
E oue un Ordrenanç douguet aberz Cesar,
Ma zafe peb unan d'e Guear ha d'e Garter,
Da lacat he hano eno var ar c'hayer.

Eviñ obeissa dan edit publiet,
E parlias Joseph ha Mari he Bried
D'ar kear eus Vethleem evit rei ho Hano,
Rac ma zoa pen ho raç sortiet a-c'hano.

Chetu un exempl caer eus an humilte,
Ac an obeissanç e devoa Mam Doue,
Oc'h ober ur veach a ioa leun a fatic,
Ha beza tost ar poent da C'henel he Mabic.

Gant Joseph e Bethleem pa oa en em rentet,
He amser da C'henel a oue accomplisset,
Ne gafent quet a blaç en un Hostaleri,
Hac e oue ret dezo mont en ûr Merchaussi.

(71) *Heuriou-Bris*, Quimper, Pénier, 1768, p. 214-217. Ce Noël était chanté avant la guerre, la veille du premier de l'an, au Cap-Sizun, spécialement dans la paroisse de Goulien. Les enfants qui ne pouvaient l'apprendre tout entier se contentaient de chanter la traduction bretonne du *Creator alme siderum* : *Crouer an heaul hac ar stered* (*Heuriou...*, p. 388-389).

ET NOËLS POPULAIRES BRETONS

69

Aentreet er C'havarn-se, ec'h entenfont erfad.
 Oa hennes an andret hac ar Palaes deread,
 Choaset gant Map Doue, Roue ar Rouanez
 Evit disquen ennâ en e Zonediguez.

O veza deut an heur d'ar Verc'hes benniguet
 Da zigaç ar Froûez eus he C'hof pur er bed,
 E pedas Doue stard, prosternet d'an-aoulin
 Gant desir da velet he C'hrouadur divin.

Chetu-hi en instant, en fin he Oraeson,
 Oc'hene! he Map-quer dinoas ên peb faeçon
 Var treizhougou paour, hep offans de Guerc'hdet
 Er guelas dirazi eus he C'hof sortiet.

O pegument a joa he devoue ar Verc'hes,
 Gant Joseph he Pried hac an Aelez memes !
 Pegument a respet ha pebez reveranç
 A renfont-hi dezâ, soublet en e bresanç !

O ! pe gant carantes en em lequeas Mari,
 Goude poquet d'e dreit, gouestad d'ê vailluri,
 Oc'h ê serra neuse clos ouz poull he C'hâlon,
 Hac o rei al leas pur dezâ eus he Divron.

Eur maread goude, abarz diffin an nos,
 Eno er Mangeouer e lequeas da repos,
 O veza gourveset var un neubeudic fouen,
 E creis etre daou Loan, un Egen, un Asen.

A-dost eno e zoa er mesyiou Pastoret,
 O veilla hed an nos da ziuall ho milet,
 Hac en em bresantas dezo en instant-se
 Gant ûr sclerder divin un Ael a-berz Doue.

O veza ho c'halon sesiet gant spont bras,
 Dezo neuze souden an Eal a lavaras :
 Na vezit quel spontet, rac brema me a ya
 D'annonç deoc'h ha d'ar bobl ur sujet bras a joa.

Hiryo en Kear David ez eus deoc'h oll Ganet
 Eur Salver, hac a zo an Autrou-Christ galvet
 Ar sin-mâ deoc'h a roan : caout a reot mailluret
 Gant treizyou ar Buguel en ur C'hraou gourvezet.

Neuse incontinent assambles gant an Eel,
 En em gafas eno un Arme Cælestiel,
 O cana da zoue meuleudiou a c'hloar
 Hac oc'h anonç d'an dud ar peoc'h var an douar.

Evel ma voa en Eê retournet an Eles,
 E côm̄s ar basloret an eil-re ouz o-entez :
 Tremenomp da Vethleem evit eno gueleet
 An nevezinti-mâ pini so c'hoarvezet.

Dont a refont en hast, hac e quefsont Mari,
 Joseph ac ar Buguel cousquet er Merchaussi;
 Neuse pa er guelfont, e comprenfont erfad
 Ar pezh a voa dezo lavaret eus ar Map.

Me ho les da songeal pe gant humilite,
 Ec'h adorfont eno ar Buguel divin-se,
 O presanti dezâ lod eus ho phaourentes,
 Hac en oc'h o receo gant laouenidigues.

Goude beza rentet ho deveriou dezâ,
 E quemerfont conge gant respet digantâ
 O tistrei en ho rout en ur veuli Doue,
 Eus ar c'hraç bet dezo digant e Vajeste.

ET NOËLS POPULAIRES BRETONS

71

Ha quement ma contas dezo ar Bastoret
 O clevet quement se a oue cals estonet :
 Maes eus an traou-ma oll e gouelet he c'halon
 E talc'he memor mad ar Verc'hes hon Itron.

Consideromp ive entrezomp Christenien
 E rencomp exerci hor buez er binijen,
 Pa en deüs hor Salver, evel ma teu er bed,
 A guer-bras pinigen an exempl disquezed.

N'en deus quet choaset Paleziou Rouanez,
 Nac ive Gueleou bouc varnezo da c'hourvez
 Quent-se ur Plaç calet ac ur C'hraouic dister
 Gant an Anevalet dindan ar goul-aniser.

Evelse e rent mezus oll furnes tud ar bed,
 Pere gant fals madou a zo quen abuset;
 Pa zeo ar baourentes hac an affliction
 Ha disprijañ ar bed eo ar madou guirion.

Rac-se mar desiromp e ve deomp appliquet
 Eus è C'hiniveles ar c'hraç ac an effet,
 Eo ret e tisprichenp an oll superbite
 Eus ar bed milliguet gant è brospérité.

M'hoc'h ador, va Jesus, dirazoc'h prosternet
 Er C'hraouic a Vethleem evel ar Bastoret;
 C'houi eo guir Map Doue ac en em c'h rêl guir Den
 Eviñ hor savetei; hac er c'hredan certen.

Pa zouc'h deut er bed-mâ, va Salver, evidon,
 M'ho supli dre ho craç da c'henel em c'halon,
 O rei d'in em ene ur guir gueuz ha regret
 D'ho peza, siouas d'in ! quellies offanset.

Hac evit d'ho Chustiç pelloc'h satisfia
 Grit d'in dious hoc'h exempl en em vortifla;
 Grit ma quirin pelloc'h ar guir humilite,
 Ar souffranç, an douçder ac ar simplicité.
 Amen.

NOËL NEVEZ

**Composet en enor d'an Nativite
 hor Salver Jesus-Christ ⁽⁷²⁾**

(Voar un aër gallec).

Petra so henvoas a neve,
 Ma zeus cals a dut voar vale ?
 Perac e za a vandennou
 Ar bopl en nos d'an Ilisou ?

Perac monet abars an de
 D'an Ilis da bidi Doue ?
 Henvoas eo ganet ar Messi,
 Henvoas eo deomp e adori.

Perac an dut epad an nos,
 Eleac'h chom er guær da repos,
 A ya da ober Oræson,
 Da gofes, d'ar Gommunion ?

Me garre gouzout ar ræson
 A guement a zevotion :
 Evir reçeo Roue an Eê
 A ra er bed-mâ e antre.

(72) *Nouetlou nevez...* E Quemper, E ty Blot, 1823, p. 1-11. — On trouvera dans les *Cantilheu spirituel...* de 1804 un vieux cantique en dialecte vannetais, dont le début ressemble à celui de notre *Noël nevez*. Il ne comporte que 14 quatrains. — Voyez *Leorik Kanaouennou Nedelek*, Moulierez Ar Bobl en Keraez, 1911, p. 13-16.